

Z á p i s

z 66. zasedání Rady vlády pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci

Datum a místo zasedání

Dne 14. prosince 2021, od 10:00 do 12:30 hodin, **on-line**

Účastníci jednání

Dle připojené prezenční listiny.

Pověření k zastupování na 66. zasedání Rady, na základě čl. 5 Statutu Rady, předala zástupkyně Ministerstva obrany.

Z pověření předsedkyně Rady, ministryně práce a sociálních věcí, Dipl.-Pol. Jany Maláčové, MSc., jednání zahájila a řídila 1. místopředsedkyně Rady a náměstkyně ministryně práce a sociálních věcí – PhDr. Kateřina Štěpánková.

V úvodu stručně připomněla výsledky dosažené v oblasti BOZP, zejména prosazení zákona č. 250/2021 Sb., o bezpečnosti práce v souvislosti s provozem vyhrazených technických zařízení a o změně souvisejících zákonů a schválení doplnění Seznamu nemocí z povolání o nemoc bederní páteře na jednání vlády. Byla připravena příručka k uznávání COVID jako nemoci z povolání. Ve spolupráci s Ústavem státu a práva vyšla knížka, která mapuje současný stav pracovně lékařských posudků.

Za ověřovatele zápisu z 66. zasedání Rady byli zvoleni Mgr. Miroslav Kosina a Zbyněk Moravec.

Program zasedání

1. Zahájení

- schválení návrhu programu
- kontrola zápisu z posledního zasedání Rady

2. Úvodní vystoupení předsedkyně Rady vlády pro BOZP

Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc., ministryně práce a sociálních věcí

3. Národní akční program BOZP – aktuální stav a výhled do dalšího období

Bc. Libuše Bělohávková, předsedkyně Stálého výboru
pro sociálně zdravotní problematiku a národní dokumenty BOZP

4. Kontrolní činnost SÚIP a stav pracovní úrazovosti v ČR

Mgr. Ing. Rudolf Hahn, generální inspektor Státního úřadu
inspekce práce

5. a) Zpráva o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci

- b) COVID-19 jako nemoc z povolání – informace SZÚ o stavu k 30. 11.
2021**

c) Příprava na předsednictví ČR v EU - oblast BOZP

Mgr. Matyáš Fošum, vedoucí odd. hygieny práce a pracovního lékařství, Ministerstvo zdravotnictví ČR.

6. a) Školní úrazy ve školním roce 2020/2021

PhDr. Ondřej Andrys, MAE, MBA, MPA. náměstek ústředního školního inspektora, Česká školní inspekce

b) Aktuální informace o opatřeních ve školách a školských zařízeních ve vazbě na COVID-19

Ing. Ilona Vaculová, sekce vzdělávání a mládeže, Ministerstvo školství mládeže a tělovýchovy ČR

7. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady

8. Různé

K jednotlivým bodům jednání Rady

1. Zahájení

- schválení návrhu programu
- kontrola zápisu z posledního zasedání Rady

K navrženému programu 66. zasedání a ani k zápisu z 65. zasedání Rady nebyly připomínky a členové Rady návrh programu 66. zasedání a zápis z 65. zasedání schválili.

2. Úvodní vystoupení předsedkyně Rady vlády pro BOZP

Předsedkyně Rady - ministryně práce a sociálních věcí Dipl.-Pol. Jana Maláčová, MSc, ve svém vystoupení připomněla co se v oblasti BOZP podařilo a na druhé straně co předává svému nástupci ke splnění.

Úspěchem je zahrnutí nemoci bederní páteře do seznamu nemocí z povolání, schválení novely zákona týkajícího se vyhrazených technických zařízení s účinností od 1. 7. 2022, kde se nyní dokončují práce na prováděcích předpisech. Podařilo se schválit novelu Zákoníku práce, která zavádí podpůrná opatření v oblasti prevence pro sociální partnery a zvýšení náhrad za ztráty na výdělku po skončení pracovní neschopnosti. Přes tíživou situaci s pandemií je možné se i v oblasti BOZP s čím pochlubit.

Do budoucích let zbývá připravit novelu zákona o úrazovém pojištění, řešení rehabilitace po pracovním úrazu a nemoci z povolání, zvrácení nepříznivého vývoje v oblasti pracovní úrazovosti, lepší a systémovější financování opatření v oblasti BOZP. Na MPSV by měla být pro oblast BOZP i dostatečná odborná a administrativní kapacita, což ale bude ve světle úsporných opatření příštích let složité.

Závěrem svého vystoupení předsedkyně Rady poděkovala všem, kteří se za oblast BOZP zasazují, popřála všem klidné vánoční svátky, dobrý start do roku 2022 a hodně zdraví.

Prof MUDr. Daniela Pelclová, CSc., pozitivně hodnotí zařazení nemoci bederní páteře do seznamu nemocí z povolání a paní ministryni poděkovala.

Ing. Ivo Kavka poděkoval paní ministryni také za bederní páteř a za novelu zákoníku práce a popřál ji krásné vánoční svátky.

3. Národní akční program BOZP – aktuální stav a výhled do dalšího období

Bc. Libuše Bělohlávková vystoupila s tím, že vzhledem k přetrvávající epidemiologické situaci a souvisejícími opatřeními k prevenci nákazy COVID-19, ale i ke změnám v povolebním období, je nyní třeba vytvořit odpovídající časový prostor pro detailní rozpracování a projednání jednotlivých prioritních oblastí NAP BOZP, která vyžadují konkrétní věcné řešení i systémové legislativní změny. To se týká jak přetrvávajících a nedořešených úkolů, tak i nových požadavků na BOZP, souvisejících se změnami v oblasti zaměstnanosti (např. práce z domova, sdílená pracovní místa) a předpokládaným vývojem na pracovním trhu (Práce 4.0, digitalizace, automatizace).

Mezi prioritami nadcházejícího období bude i příprava témat a realizace aktivit v oblasti BOZP ve vazbě na předsednictví České republiky v Evropské unii v druhé polovině roku 2022.

Pro zvládnutí výše uvedených úkolů bude, kromě garančního Stálého výboru pro sociálně zdravotní problematiku a národní dokumenty BOZP, důležité aktivní zapojení dalších stálých výborů Rady z hlediska jejich věcného zaměření.

V závěru svého vystoupení Bc. Libuše Bělohlávková navrhla:

1. Prodloužit NAP BOZP pro období 2019 – 2020 do 30. dubna 2022.
2. Připravit návrh nového NAP BOZP pro období 2022 – 2023 do 15. března 2022.
3. Projednat a schválit nový NAP dle bodu 2 do 15. dubna 2022.

Ing. Radka Sokolová navrhla ukončit již nyní stávající NAP BOZP a připravovat NAP BOZP nový.

Předsedající PhDr. Kateřina Štěpánková nechala hlasovat. Většinou hlasů byl schválen návrh, který přednesla Bc. Libuše Bělohlávková.

4. Kontrolní činnost SÚIP a stav pracovní úrazovosti v ČR

K rozeslaným materiálům vystoupil generální inspektor SÚIP Mgr. Ing. Rudolf Hahn s prezentací „Kontrolní činnost a pracovní úrazovost v roce 2021. Zaměření kontrolní činnosti inspekce práce v roce 2022.“

SÚIP spolu s 8 oblastními inspektoráty disponuje celkem s 553 inspektory.

Zpráva o činnosti vyhodnocuje všechny činnosti SÚIP a oblastních inspektorátů v roce 2018. Jsou zde uváděny základní údaje o počtu přijatých podnětů ke kontrole, o organizační struktuře SÚIP, o jeho personálním, finančním a materiálním zajištění, informace o počtu kontrol v oblastech kontrolní působnosti, informace o dalších činnostech a uskutečňovaných aktivitách, nejčastěji zjištěných porušení právních předpisů v pracovněprávní oblasti, v oblast BOZP a v oblasti zaměstnanosti.

K 30. 11. 2021 bylo inspekcí práce uloženo celkem 3.177 pokut ve výši 335.910.500,- Kč za porušení právních předpisů.

K 30. 11. 2021 bylo zjištěno celkem 2.993 nelegálně pracujících osob, z toho většinou z třetích zemí.

V roce 2020 bylo 106 smrtelných pracovních úrazů. Ke dni 30. 11. 2021 jich pak bylo celkem 80. Celkový počet pracovních úrazů ke dni 30. 11. 2021 je 29.631.

Generální inspektor SÚIP následně informoval o zaměření kontrolní činnosti SÚIP v roce 2022. V roce 2022 je plánovaný počet kontrol v oblast pracovněprávních vztahů celkem 3.800, v oblasti bezpečnosti práce 8.700 a v oblasti nelegálního zaměstnávání a zaměstnanosti 6.700 kontrol.

Návrh Programu kontrolních akcí SÚIP byl předán k připomínkám členům Rady vlády BOZP (s termínem do 10. 12. 2021). V současnosti SÚIP vypořádává připomínky a návrhy na úpravu programu, následně bude materiál předložen do vnitřního připomínkového řízení na MPSV a konečná verze bude předložena ke schválení na poradu vedení MPSV (předpoklad leden 2022).

Ze strany členů Rady nebyly k vystoupení generálního inspektora dotazy ani připomínky.

5. a) Zpráva o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci

b) COVID-19 jako nemoc z povolání – informace SZÚ o stavu k 30. 11. 2021

c) Příprava na předsednictví ČR v EU - oblast BOZP

a)

S prezentací ke Zprávě o činnosti orgánů ochrany veřejného zdraví v oblasti ochrany zdraví při práci za rok 2020 vystoupil Mgr. Matyáš Fošum, vedoucí odd. hygieny práce a pracovního lékařství, Ministerstva zdravotnictví ČR.

Seznámil Radu s plánovanými prioritami státního zdravotního dozoru (SZD) v roce 2020 a s realizovanou dozorovou činností, která byla oproti plánované činnosti díky pandemii COVID 19 omezena. K 9. 12. 2021 bylo evidováno kumulativně celkem 92.783 COVID-19 pozitivních zdravotníků, což se může následně promítnout do počtu šetření nemocí z povolání.

V roce 2020 bylo vydáno 3550 rozhodnutí, převážně v souvislosti s kategorizací prací a dále rozhodnutí týkající se pandemie COVID-19.

Další činností SZD byla stanoviska a vyjádření podle §77 zák. č. 258/2000 Sb., kdy bylo vydáno celkem 18.610 stanovisek podle stavebního zákona.

V roce 2020 bylo na úseku ochrany zdraví při práci uděleno celkem 336 sankcí v celkové výši 2.216.000,- Kč.

Členové Rady neměli dotazy ani připomínky a Mgr. Fošum přešel k části b) tohoto bodu.

b)

Mgr. Matyáš Fošum v úvodu seznámil Radu s tím, že s ohledem na počet zdravotníků pozitivně testovaných na COVID-19 a počet podaných žádostí na uznání této nemoci za nemoc z povolání, se dá očekávat prudký nárůst přiznaných nemocí z povolání v letech 2021 – 2023.

Mgr. Fošum následně seznámil účastníky s prezentací připravenou doc. MUDr. Pavlem Urbanem, CSc. ze Státního zdravotního ústavu, která obsahovala řadu grafů zachycujících stav v Registru nemocí z povolání k 30. 11. 2021. Grafy zahrnovaly kumulativní počty případů COVID-19 v Registru v jednotlivých měsících (k 30. 11. 21 – 4.516 případů), počty případů hlášených do Registru v jednotlivých měsících, rozdělení případů hlášených do Registru podle odvětví ekonomické činnosti a složení těchto případů podle profesí, kdy nejvíce případů (49%) jsou profesí zdravotní sestry.

Ani k tomuto vystoupení nebyly dotazy ani připomínky.

c)

Mgr. Matyáš Fošum informoval, že Ministerstvo zdravotnictví již navázalo kontakt se stálým zastoupením ČR při EU a se stávajícím „triem (Francie, ČR, Švédsko)“. MZdr již zná témata, která by se měla v rámci předsednictví ČR řešit.

Mgr. Fošum navrhl, aby se uskutečnilo samostatné jednání zainteresovaných k této problematice.

Projednávat by se měla tato 3 témata týkající se resortu zdravotnictví:

- problematika expozičních limitů a ochrany zdraví při práci s azbestem,
- směrnice karcinogeny, mutageny rozšířená o oblast teratogenů,
- směrnice o práci a o ochraně zdraví při práci s olovem.

PhDr. Kateřina Štěpánková tuto iniciativu přivítala. Navrhla společné jednání realizovat ve druhém týdnu ledna 2022. Vyzvala i ostatní, aby se k tomuto návrhu vyjádřili.

Mgr. Ing. Rudolf Hahn by jednání považoval za užitečné a v jeho rámci by projednal i aktivity SÚIP ve věci přípravy jednání Výboru vrchních inspektorů SLIC.

Na tom, kdo jednání zorganizuje a na konkrétním termínu se dohodne Mgr. Fošum s Mgr. Kyselovou. PhDr. Kateřina Štěpánková nabídla, že jednání zorganizuje MPSV.

Mgr. Fošum se chce ještě domluvit s Mgr. Kyselovou na přípravě oficiální jednotné společné pozice MZdr a MPSV, která se týká nařízení Komise (EU) 2020/1149, které určuje ochranu zdraví při práci s diisokyanáty. MZdr otevřelo již jednání se Svazem chemického průmyslu.

Zbyněk Moravec upozornil na materiály ISOPA k problematice diisokyanátů. Jsou v angličtině, jsou volně přístupné a bylo by dobré zajistit jejich český překlad vzhledem k tomu, že se tato problematika dotýká v ČR řádově cca 10.000 odborníků.

Mgr. Fošum sdělil, že se již překlad zajišťuje.

6. a) Školní úrazy ve školním roce 2020/2021

b) Aktuální informace o opatřeních ve školách a školských zařízeních ve vazbě na COVID-19

a)

K podkladu připravenému pro členy Rady vlády pro BOZP Českou školní inspekci vystoupil PhDr. Ondřej Andrýs, MAE, MBA, MPA. Distanční vyučování omezilo počty úrazů. Největší úrazovost ve školách je dlouhodobě v kraji Vysočina. Bylo by dobré analyzovat proč tomu tak je. K největšímu počtu úrazů dochází při tělesné výchově a o přestávkách. Nejčastěji poraněnou končetinou je ruka a následuje noha.

Počet školních úrazů dlouhodobě narůstá. Narůstá v důsledku snižujících se pohybových dovedností žáků a na druhou stranu školy přistupují k nahlašování úrazů pečlivěji.

V letošním školním roce se školy věnují problematice podpory pohybových aktivit a dovedností žáků ve školách, které vyvrcholí na jaře 2022 praktickou částí v podobě měření tělesné zdatnosti žáků třetích a sedmých ročníků základních škol a druhých ročníků středních škol. Zdatnost bude měřena pomocí sady motorických testů, které vyvinuli odborníci z tělovýchovných fakult pro MŠMT. Naposledy takové měření proběhlo před třiceti lety.

Dotazy ani komentáře ze strany členů Rady nabyly.

Předsedající, 1. místopředsedkyně Rady PhDr. Kateřina Štěpánková, oznámila, že je odvolána a pověřila dalším řízením Rady Mgr. Bc. Lucii Kyselovou.

Mgr. Lucie Kyselová sdělila, že si uvědomuje, že by zasedání měla řídit některá z přítomných místopředsedkyň a dotázala se, zda nejsou námitky, aby jednání řídila ona.

Nikdo z přítomných členů Rady námitky neměl.

b)

Ing. Ilona Vaculová uvedla, že ve školách ČR máme cca 1,7 mil. dětí, žáků a studentů. Máme cca 10 tis. škol a cca 20 tis. školských zařízení.

Informovala o aktuální situaci ve školách, o zásadách a problémech testování žáků, testování zaměstnanců, o postupu v případě pozitivního výsledku testu. Zabývala se i podmínkami pro konání zájmového vzdělávání (kroužků), jednodenních výletů a vícedenních aktivit, podmínkami provozu školních jídelen.

Informovala o novele vyhlášky č. 537/2006 Sb., na jejímž základě musí být očkovaní také všichni žáci a studenti před nástupem na praxi konané v rámci vzdělávání, pokud se připravují na:

- výkon odborné činnosti v sociálních službách u poskytovatele sociálních služeb,
- výkon zdravotnického povolání u poskytovatele zdravotních služeb.

Dokončené očkování budou muset tito žáci nebo studenti mít podle vyhlášky do 28. 2. 2022.

Informovala o aktivitách MŠMT ve vazbě na COVID-19, kdy MŠMT:

- zodpovídá dotazy na koronalince a koronavirus@msmt.cz (aktuální informace a odpovědi na nejčastější dotazy ke školství a koronaviru jsou nadále soustředěny a průběžně aktualizovány na webové stránce: <https://edu.cz>),
- pokračuje v pravidelném zasílání informací školám a školským zařízením přes datové schránky,
- průběžně zajišťuje tvorbu a aktualizaci manuálů a metodik dle potřeb škol a školských zařízení v návaznosti na organizaci školního roku ve vztahu k epidemiologické situaci (např. manuál pro testování, distanční výuku apod.).

K vystoupení Ing. Ilony Vaculové nebyly dotazy ani připomínky.

Závěr k bodu 6:

Rada bere přednesené informace na vědomí

7. Informace o činnosti stálých výborů a pracovních skupin Rady

Předsedkyně Stálého výboru č. 4 pro sociální a zdravotní problematiku Bc. Libuše Bělohlávková informovala, že tento SV měl v období od minulého zasedání Rady jedno zasedání v září 2021. Hlavním tématem bylo projednání systému řízení BOZP v ČR, kde se ukazuje značná personální poddimenzovanost útvarů zabývajících se touto problematikou, zejména na MPSV a MŠMT. Přitom je potřeba řešit řadu problémů, jako zdoluhavost přípravy právních dokumentů, financování opatření BOZP. Nedořešeno je úrazové pojištění, rehabilitace po pracovním úrazu a nemoci z povolání, je potřeba udělat řadu systémových změn, které se promítnou do legislativy.

Předseda Stálého výboru č. 2 pro legislativu Robert Křepinský si nemyslí, že by se toho udělalo málo. Výbor, kterému předsedá, měl a má řadu výstupů. Ocenil i spolupráci s MZdr. Výbor zasedal rovněž v září. Hlavním bodem bylo projednávání zpráv o činnosti orgánů inspekce práce a ochrany veřejného zdraví, ČŠI, ČBÚ, Ministerstva vnitra a odborových organizací. Ze strany výboru nebyl vznesen žádný požadavek na úpravy v legislativě. Projednávána byla problematika vyhrazených technických zařízení a práce z domova. Výbor projednal všechny právní předpisy, které vyšly v oblasti BOZP v poslední době. Výbor ocenil sponzorovaný přístup k normám.

Mgr. Lucie Kyselová potvrdila slova Roberta Křepinského o funkčnosti a efektivnosti SV č. 2 a poděkovala Robertu Křepinskému za šíření osvěty v oblasti BOZP.

Předseda SV č. 3 pro vzdělávání a výzkum Mgr. Miroslav Kosina informoval, že výbor nezasedal. Zasedání plánuje na jaro 2022.

Závěr k bodu 7:

Rada bere přednesené informace na vědomí

8. Různé

Mgr. Matyáš Fošum informoval, že kapacity SV č. 2 - pro legislativu, budou využity i v rámci českého předsednictví.

Seznámil Radu se změnami mimořádného opatření MZdr na testování zaměstnanců. Informoval, že Ministerstvo zdravotnictví neplánuje omezování pracovně lékařských prohlídek. Aktuální informace se najdou na webových stránkách MZdr ke koronaviru (<https://koronavirus.mzcr.cz/>).

Bc. Libuše Bělohávková by uvítala, kdyby Rada dostala informaci, co se připravuje za oblast BOZP pro naše předsednictví v EU a s jakými aktivitami do toho vstoupíme. Uvítala by rovněž podrobnější informace o výsledcích projektů řešených ve VÚBP.

Mgr. Lucie Kyselová odpověděla, že globální informace o otázkách, které se týkají našeho předsednictví, jsou jak na stránkách Komise, tak i na stránkách Evropské agentury bezpečnosti práce, kde budou postupně zveřejňována jednotlivá témata. Bude se jednat o témata v rámci Evropské kampaně BOZP 2020 – 2022: Zdravé pracoviště si posvítil na fyzickou zátěž, o témata v rámci poděděné a připravované evropské legislativy, jako např. platformová práce, práce z domova. Informace týkající se našeho předsednictví budou zveřejňovány i na stránkách MPSV a BOZP INFO. Témata MPSV budou zveřejněna až po jejich projednání novým vedením MPSV.

Pokud jde o informovanost veřejnosti ze strany VÚBP, v.v.i., Mgr. Bc. Kyselová výzkumný ústav pochválila. Na webových stránkách VÚBP je možné najít řadu informací a materiálů, které může veřejnost využívat. Úzkou vazbu na VÚBP mají i sociální partneři, kteří z VÚBP čerpají řadu materiálů.

RNDr. Stanislav Malý, PhD., nabídl, že poskytne materiál, který byl vytvořen v Bruselu 28. 6. 2021 jako: „Sdělení Komise Evropskému parlamentu a Radě, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů“ pod názvem: „Strategický rámec EU pro BOZP na období 2021 – 2027. BOZP v měnícím se světě práce“.

Mgr. Lucie Kyselová doplnila, že materiál je k dispozici i na stránkách Evropské agentury bezpečnosti práce ([EUR-Lex - 52021DC0323 - CS - EUR-Lex \(europa.eu\)](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/CS/TXT/?uri=CELEX:52021DC0323)).

Pokud jde o výzkumné projekty, RNDr. Malý uvedl, že řada z nich končí v tomto roce. Ke všem projektům se zpracovává závěrečná souhrnná zpráva, která bude zájemcům k dispozici na některé z platforem VÚBP.

Ing. Ivo Kavka se dotázal, v souvislosti s doplněním § 320a odstavec b) do Zákoníku práce, na termín posouzení návrhů projektů, kterých bylo podáno větší množství, a mají termíny řešení v roce 2022.

Mgr. Lucie Kyselová v odpovědi sdělila, že se tato problematika řeší v pracovním týmu pro BOZP RHSD. Projekty jsou velmi důsledně vyhodnocovány, aby byly perfektní, až budou předkládány Úřadu vlády

a mohly se na ně z MPSV uvolnit finanční prostředky. Finanční prostředky jsou ale dosud nedořešeným problémem. Jde záležitost, která byla jako jedna z priorit předložena novému panu ministrovi.

JUDr. Jitka Hejduková, CSc., potvrdila, že největším problémem skutečně bude vyčlenění finančních prostředků, ale teď by se mělo rozběhnout i vnější připomínkové řízení.

Mgr. Lucie Kyselová informovala, že agenda jde zejména za Ing. Petrem Mrázem, u kterého se teď čeká na výsledek testu na koronavirus.

Mgr. Radek Roušar informoval, že odborná veřejnost potřebuje, aby měla k dispozici, co nejdříve, prováděcí předpisy k zákonu o VTZ, který má nabýt účinnosti 1. 7. 2022. Pro podnikatele jde o větší změnu, na kterou se musí zejména velké podniky připravit.

Mgr. Lucie Kyselová uvedla, že na MPSV to nemá již delší dobu v rukou odborný útvar - oddělení inspekce a bezpečnosti práce, ale legislativa. Odborný útvar vyvíjí tlak, aby legislativa postoupila v těchto pracích co nejrychleji. Personálně je náročné těchto 6 nařízení vlády zvládnout. Jde o úkol, který je brán jako prioritní a bude to tak předkládáno i novému panu ministrovi. Bude záležet také na meziresortním připomínkovém řízení.

Další požadavky na vystoupení nebyly a předsedající Mgr. Lucie Kyselová poděkovala přítomným za práci v Radě a jejích orgánech. Popřála všem klidné svátky a s ohledem na COVID-19 lepší zítřky a jednání ukončila.

Zapsal:

Ing. Petr Mráz
tajemník Rady vlády pro BOZP

Zápis ověřili:

Mgr. Miroslav Kosina
Zbyněk Moravec

Zápis schválila:

PhDr. Kateřina Štěpánková.
1. místopředsedkyně Rady vlády pro BOZP